

СХВАЛЕНО

**на засіданні педагогічної ради
протокол № 2 від 29.05.2026**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**наказом Комунального закладу
«Зачепилівський будинок дитячої
та юнацької творчості»**

**Зачепилівської селищної ради
від 29.05.2026 № 104**

директор

Любов САЛО

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального
закладу «Зачепилівський будинок дитячої та юнацької творчості»
Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
НОВА РЕДАКЦІЯ**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
протокол № 2 від 29.05.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Комунального закладу
«Зачепилівський будинок дитячої
та юнацької творчості»
Зачепилівської селищної ради
від 29.05.2026 № 104
директор _____ Любов САЛО

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального
закладу «Зачепилівський будинок дитячої та юнацької творчості»
Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області
НОВА РЕДАКЦІЯ

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Комунального закладу «Зачепилівський будинок дитячої та юнацької творчості» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області (далі-Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про академічну доброчесність», статуту закладу, Правил внутрішнього розпорядку.

1.3. **Мета** Положення полягає у впровадженні принципів академічної доброчесності, дотримання високих моральних та професійних стандартів у всіх сферах діяльності ЗБДЮТ – освітній, науковий, творчий, спортивний, дослідницький, методичний, виховний тощо; дотримання етичних норм у взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу через **процедури** запобігання академічної недоброчесності, шляхом дотримання встановлених правил в освітньому процесі; реагування на випадки порушення академічної доброчесності.

1.4. Учасники освітнього процесу зобов'язуються виконувати норми даного Положення задля формування морально-етичних, соціально-політичних цінностей, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу учасників освітнього процесу, сприятливого академічного середовища, забезпечення ефективної організації освітнього процесу, підвищення престижу закладу.

II. Цінності, принципи та правила академічної доброчесності закладу

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

2.2. Академічний (освітній, освітньо-науковий, науковий) текст – текстова, ілюстративна публікація, твір або інший об'єкт інтелектуальної власності, що створюється у процесі освітньої (освітньо-творчої) або наукової (науково-технічної) діяльності, зокрема, але не виключно, з метою вступу на навчання, виконання вимог освітньої програми чи її окремих компонентів, проходження атестації, присвоєння (присудження) кваліфікації, педагогічного звання, участі у конкурсі, фіксування та оприлюднення наукових (науково-технічних) результатів, здійснення навчально-методичної діяльності.

2.3. Базовими цінностями академічної доброчесності є:

- чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

Повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;

- справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного;
- відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;

2.4. Основними принципами академічної доброчесності є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;
- уникнення конфлікту інтересів.

2.5 Основні правила академічної доброчесності:

1. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Положенням, спеціальними законами.

2. Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;

- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

3. Під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності. Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора. Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

Академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації. У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори.

У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності.

В оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб. Інформація про рецензента (рецензентів) академічного твору може не оприлюднюватися відповідно до редакційної політики видавця.

У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі.

4. Академічна доброчесність під час організації і проведення конкурсів

Організатор конкурсу зобов'язаний:

- чітко визначати категорії осіб/суб'єктів, які можуть брати участь у конкурсі;

- створити рівні умови для всіх учасників конкурсу на всіх етапах його проведення;
- визначити, заздалегідь оприлюднити чіткі і зрозумілі правила проведення конкурсу та забезпечити їх безумовне дотримання.
- у правилах проведення конкурсу визначаються вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками конкурсу, членами журі та конкурсної комісії, іншими особами, залученими до проведення конкурсу, здійснення експертизи чи оцінювання, заходи реагування на порушення академічної доброчесності.
- учасник конкурсу повинен виконувати всі конкурсні завдання самостійно, демонструвати результати виключно власної діяльності, крім випадків, якщо виконання конкурсного завдання передбачає участь декількох осіб або якщо внутрішнім актом дозволено одержання допомоги для виконання конкурсного завдання.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

- 3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.
- 3.2. Положення доводиться до батьківської громади шляхом оприлюднення на сайті закладу.
- 3.3. Заступник директора закладу:
  - 3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;
  - 3.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує педагогічним працівникам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.
- 3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

Порушення академічної доброчесності

1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена цим Законом або спеціальними законами.
2. Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

- 1) обман - свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;
- 2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій: порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу, вченого; упереджене оцінювання результатів академічної діяльності; застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності; надання або отримання незаслуженої переваги;
- 3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;
- 4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

3. Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених цим Положенням (принцип презумпції академічної доброчесності). Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається комісією з питань академічної доброчесності, створеною у закладі.

Види порушень академічної доброчесності

1. Видами порушень академічної доброчесності є:

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;
- 3) приписування авторства;
- 4) самоплагіат;
- 5) фабрикація;
- 6) фальсифікація;
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- 8) недоброчесне оцінювання;
- 9) несамотійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;

Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- 1) виховні заходи;
- 2) притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;

3) реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;

4) інституційні заходи реагування.

2. Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює уповноважений орган або уповноважена особа.

Принципи та основні правила реагування на порушення академічної доброчесності

1. Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- обов'язковість і своєчасність реагування;
- неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;
- обов'язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;
- співмірність порушення і заходів реагування;
- притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;
- прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення.

Академічна відповідальність

1. Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених цим Положенням.

2. Особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності. Встановлення факту вчинення особою порушення академічної доброчесності та притягнення такої особи до академічної відповідальності здійснюються відповідно до процедур, визначених цим Положенням.

3. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку.

Санкції за порушення академічної доброчесності

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>

Обман:	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету, без посилань, штучного інтелекту без інформації про це, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії, тарифного розряду	Педагогічна та методичні ради закладу, атестаційна комісія (закладу освіти)
Фальсифікація				
Фабрикація				
Плагіат				
Недоброчесне оцінювання	Керівники гуртків	Доведене порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до вихованця (вихованців).	У разі доведеного першого порушення – співбесіда з директором, у разі другого порушення – попередження, у разі третього порушення – догана.	Директор
Недоброческа підготовка до занять	Керівники гуртків	Керівник гуртка не перевіряв надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу	У разі доведеного першого порушення – співбесіда з директором, у разі другого порушення – попередження, у разі третього порушення – догана.	Комісія з академічної доброчесності
Фальсифікація	Вихованці гуртків, учасники конкурсів	Учасник конкурсу не виконував конкурсні завдання самостійно, демонстрував результати не своєї діяльності, крім випадків, якщо виконання конкурсного завдання передбачає участь	У разі доведеного випадку фальсифікації робота не допускається до участі у конкурсі	Члени журі

		декількох осіб або якщо внутрішнім актом дозволено одержання допомоги для виконання конкурсного завдання		

V. Комісія з питань академічної доброчесності

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади.

Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії - 1 рік.

5.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.4. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набуває чинності з моменту схвалення.